

Srovnávací analýza vybraných pojmů
bezpečnostní terminologie

Cílem této analytické sondy do vybraných dokumentů bezpečnostní politiky je komparace používání některých pojmů bezpečnostní terminologie z hlediska chápání jejich významu, vzájemné vazby a porovnání používání v dokumentech různé provenience a platnosti. V současné době, kdy se připravuje aktualizované vydání Bezpečnostní strategie České republiky a kdy se uvnitř české bezpečnostní komunity rozproudila živá terminologická diskuze, je nutné sladit používání často i velmi zásadních pojmů na odborné úrovni a pomoci autorům oficiálních dokumentů bezpečnostní politiky zorientovat se v této problematice.

V tomto článku jsou analyzovány pojmy **bezpečnostní systém** (státu, České republiky), **obrný systém** (státu, České republiky), **obrné plánování**, **plánování obrany státu** a srovnáváno je jejich užití v závazných normách (zákony), deklarativních oficiálních, avšak nezávazných dokumentech (Bezpečnostní strategie ČR, Vojenská strategie ČR) a dokumentech vnitřních (Koncepte výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky aj.).

Bezpečnostní systém a obranný systém

Pojem bezpečnostní systém se v oficiálních dokumentech objevuje v roce 1999, v první Bezpečnostní strategii České republiky. Uvádí se zde, že ... *zajištění bezpečnosti České republiky, udržení a prosazení jejích životních a strategických zájmů musí vycházet z komplexního pojetí bezpečnosti. Základními prvky bezpečnostního systému státu jsou jeho ústavní instituce a činitelé, to znamená prezident republiky, Parlament České republiky, vláda České republiky a dále Bezpečnostní rada státu a její stálé pracovní orgány. V případě vzniku rizikových a krizových situací jsou aktivovány mechanismy krizového řízení* [1].

Tématu zajištění bezpečnostního systému státu je dále v tomto dokumentu věnován poměrně rozsáhlý prostor.

Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2001 toto strukturální a funkční vymezení bezpečnostního systému jen s malými obměnami přejímá a popisuje bezpečnostní systém následujícím způsobem: *Bezpečnostní systém státu je právně ukotven. Hlavní principy zajištění bezpečnosti definují ústava a soubor navazujících právních předpisů. Základními prvky bezpečnostního systému jsou ústavní instituce a činitelé, kterými jsou především prezident republiky, parlament, vláda a dále Bezpečnostní rada státu a její stálé pracovní orgány. Činnost jednotlivých složek probíhá koordinovaně, avšak bezpečnostní systém je koncipován tak, aby jeho součásti byly schopny uskutečňovat zákonem stanovené úkoly i samostatně* [2].

Zajímavé je, že definovaný pojem bezpečnostní systém se neobjevuje v legislativních normách týkající se zajištění bezpečnosti a obrany České republiky.

V nově připravované aktualizované verzi Bezpečnostní strategie České republiky je bezpečnostnímu systému, jeho vymezení a funkci, věnován velmi rozsáhlý prostor, jenž však bude

pravděpodobně vzhledem k předpokládanému rozsahu finálního dokumentu redukován. Oproti stávající Bezpečnostní strategii je zřetelný posun v chápání množství a úrovně komponentů bezpečnostního systému.

Podle tzv. Rozšířených tezí Bezpečnostní strategie České republiky, podkladového materiálu autorské skupiny, je bezpečnostní systém vymezen následujícím způsobem: *Bezpečnostní systém České republiky je institucionálním nástrojem pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky ČR, je založen na komplexním pojetí zajištění bezpečnosti státu a opírá se o platné právní normy.*

Tyto normy však nejsou zmíněny a nelze ani jednoznačně odkázat na konkrétní zákon upravující rozsah a podobu bezpečnostního systému. Jeho cílem je zajištění bezpečnosti ČR, udržení a prosazení našich životních, strategických i dalších významných zájmů. Je tvořen jednotlivými prvky disponujícími příslušnými funkčními kompetencemi v oblasti vnější a vnitřní bezpečnosti státu. Tyto prvky vytvářejí strukturu bezpečnostního systému ČR, v níž jsou obecnými pravidly, zásadami a specifickými postupy vymezeny vzájemné funkční vztahy a působnosti při zajišťování bezpečnosti ČR na všech úrovních. Struktura bezpečnostního systému ČR je tvořena příslušnými prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, ale i právníky a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR a plní povinnosti v rozsahu stanoveném příslušnými zákony. Struktura bezpečnostního systému ČR je uspořádána hierarchicky s příslušnou dělbou pravomocí, povinností, odpovědností a zahrnuje zejména prezidenta republiky, Parlament České republiky, vládu, Bezpečnostní radu státu a její pracovní orgány, krajské a obecní úřady a jejich výkonné orgány krizového řízení, a dále ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, záchranné sbory a havarijní služby [3].

Návrh se dále velice podrobně zabývá kompetencemi součástí bezpečnostního systému a jejich vzájemnými vazbami, přičemž za řízení a funkčnost celého bezpečnostního systému odpovídá vláda. Podobně jako u předchozích verzí Bezpečnostní strategie ani zde není zmínka o obranném systému.

Pojem obranný systém je pojmem, který se objevuje v řadě dokumentů, avšak jeho jednoznačná a všeobecně přijímaná definice není dána. Obsah tohoto pojmu není zcela striktně vymezen a není ani vyjasněna vazba k pojmu bezpečnostní systém. Současné zákony ani oficiální deklaratorní dokumenty s pojmem obranný systém téměř neoperují, objevuje se však zejména v dokumentech rezortní provenience.

V zákoně č. 222/1999 Sb. ze dne 14. září 1999 o zajišťování obrany České republiky ve znění zákona č. 320/2002 Sb., část druhá, § 5, odst. 2, písm. b) se hovoří o podobném pojmu, **tzv. systému obrany státu**: *Vláda k zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu rozhoduje o opatřeních k účinnému fungování systému obrany státu.*

Bohužel, v zákoně definice tohoto pojmu chybí a je otázkou, zda jej lze ztotožnit s pojmem obranný systém. Situaci také komplikuje část první, § 2, odst. 1 tohoto zákona, kde se uvádí, že *obrana státu je souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému* [4].

Systém obrany státu je zde chápán jako samostatná entita a obranný systém je ztotožněn s kolektivním, mezinárodním systémem, kterým je v současnosti pro Českou republiku *de facto* pouze NATO.

Naproti tomu dokumenty z provenience Ministerstva obrany s pojmem obranný systém operují relativně často a v odlišném pojetí. Příkladem může být jeho vymezení v Konceptu výstavby profesionální armády, kde je v části 2.2.3. obecně popsán:

Rezort MO a AČR jsou integračními součástmi obranného systému ČR. Tento systém je tvořen prezidentem, vládou, vybranými správními úřady, orgány územní samosprávy a soudními orgány, ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, záchrannými sbory, havarijními, záchrannými a dalšími službami a zařízeními, určenými právníckými a fyzickými osobami, jejich vzájemnými vazbami, kompetencemi a procesy. Všechny součásti obranného systému ČR plánují, připravují, realizují a zabezpečují svou činnost při zajišťování obrany ČR. Obranný systém ČR je součástí bezpečnostního systému ČR [5].

Toto pojetí obranného systému zřejmě v rezortu obrany získává na důležitosti, neboť podobná definice je zahrnuta i do tzv. Tezí nezbytných legislativních opatření (část 1.5.1), které zahrnují předpokládané nebo žádoucí změny zákonů:

Obranný systém státu bude tvořen ústavními složkami moci zákonodárné, výkonné a soudní a jejich pracovními orgány, dále pak ústředními správními úřady, určenými správními úřady, orgány územní samosprávy, ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, záchrannými sbory, havarijními, záchrannými aj. službami a zařízeními, určenými právníckými a fyzickými osobami, jejich vzájemnými vazbami, kompetencemi a nástroji, kterými řídí, plánují, připravují, realizují a zabezpečují svou činnost při zajišťování obrany státu [6].

Problémem však je, že toto pojetí se dostává do rozporu se stávající a připravovanou (ale právně nezávaznou) Bezpečnostní strategií České republiky, která v podstatě shodným způsobem definuje bezpečnostní systém státu. Koncept výstavby profesionální armády také předpokládá podřízenost obranného systému vůči systému bezpečnostnímu (obránný systém jako součást bezpečnostního systému).

Jestliže obsah obou pojmů a jejich vzájemné pojmové vymezení není zcela jasné, hierarchické vymezení má svoji logiku. Česká republika definuje svoji bezpečnostní politiku jako celostní přístup k otázkám zajištění vnitřní i vnější bezpečnosti a tuto formuluje ve svém nejvyšším dokumentu - Bezpečnostní strategii. Pro realizaci této bezpečnostní politiky buduje funkční bezpečnostní systém. Vojenská strategie jakožto navazující a užší dokument rozpracovává principy obranné politiky směřující k zajištění bezpečnostních (životních) zájmů české republiky před vnějším napadením.

Oporu pro rozlišení nadřazenosti bezpečnostní politiky nad obrannou politiku a obecné pojmů bezpečnost nad pojmem obrana dává např. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. ze dne 22. dubna 1998 o bezpečnosti České republiky, kde podle článku 3, odst. 1 ... *bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby* a podle článku 3, odst. 2 *státní orgány, orgány územních samosprávních celků a právnícké a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky. Rozsah povinností a další podrobnosti stanoví zákon [7].*

Tímto zákonem je především zákon č. 219/1999 Sb. ze dne 14. září 1999 o ozbrojených silách České republiky [8], hovořící v části druhé, hlava I, § 3, odst. 1 o tom, že *k zajišťování své bezpečnosti vytváří Česká republika ozbrojené síly*. Na druhou stranu v části druhé, hlava III, § 9, odst. 1 *je základním úkolem ozbrojených sil připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení*.

Z hlediska logické návaznosti by pak systém budovaný k naplňování obranné politiky – obranný systém – měl být podřízenou součástí bezpečnostního systému. Je samozřejmě

velmi obtížné v obecné rovině rozlišit komponenty bezpečnostního i obranného systému, avšak pro snazší orientaci je tento krok nezbytný.

Jiné řešení nabízí důsledné celostní a exkluzivní pojetí bezpečnostní politiky, jež by rezignovalo na specifika zejména vojenské obrany před vnějším napadením a existenci podřízené svébytné obranné politiky a definovalo bezpečnostní systém jako systém schopný reagovat na jakékoliv vnitřní či vnější ohrožení státu.

Obranné plánování a plánování obrany

Bezpečnostní strategie České republiky z roku 1999 s pojmy obranné plánování či plánování obrany neoperuje, pouze řídce odkazuje na systém obranného plánování NATO a možnosti zapojení České republiky. Navazující Vojenská strategie České republiky z téhož roku je v této oblasti sdílnější a uvádí dokonce hierarchický vztah a obsah zmíněných pojmů:

Plánování obrany zahrnuje obranné plánování a operační plánování ... Obranné plánování je souhrnem činností, procedur a vazeb, realizovaných státními orgány k určení cílů, potřeb a úkolů obrany státu a z nich plynoucích subjektů, postupů a termínů jejich plnění. Jsou přitom respektovány politické, vojenské, ekonomické a technologické požadavky a požadavky na zajištění obrany státu při efektivním využívání lidských, věcných a finančních zdrojů. Je organizačně, obsahově i institucionálně provázáno se systémem obranného plánování v rámci kolektivní obrany ... Systém obranného plánování je v oblasti koordinace aktivit a zdrojů k podpoře ozbrojených sil podporován systémem civilního nouzového plánování ... Základními úrovněmi obranného plánování je systém plánování NATO, obranné plánování státu a obranné plánování rezortů ... Operační plánování zahrnuje plánování, přípravu a použití ozbrojených sil. Realizuje se v souladu se spojeneckým operačním plánováním [9].

Aktualizovaná Vojenská strategie z roku 2002 je mnohem stručnější a uvedeným pojmům se věnuje pouze okrajově. Pouze konstatuje, že ... *optimalizace struktury ozbrojených sil České republiky a efektivní využívání zdrojů jsou předmětem obranného plánování, jehož hlavním cílem je dosažení jejich požadovaných schopností. Předpokládá také, že materiálové zdroje pro obranu budou přednostně plánovány a zajišťovány z domácí průmyslové a hospodářské základny v rámci národního systému obranného plánování na základě definovaných požadavků ze strany Ministerstva obrany [10].*

Ani dosud platná Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2001 nevznáší do situace jasno a nerozlišuje mezi plánováním obrany a obranným plánováním. *Vláda a Parlament České republiky zajišťují nezbytné lidské, věcné a finanční zdroje pro vnitřní a vnější bezpečnost České republiky a jejich optimální využití. Prostředky vyčleněné k zajištění vnější a vnitřní bezpečnosti vycházejí z možností české ekonomiky a státu a z naléhavosti jednotlivých hrozeb a rizik. Zajištění vyváženosti a vzájemné komplementarity vynaložených prostředků je úlohou obranného a civilního nouzového plánování [11].*

Naproti tomu v koncepčních dokumentech týkajících se zejména reformy ozbrojených sil se pojem obranné plánování vyskytuje poměrně frekventovaně, avšak z hlediska definice je jeho vymezení užší než v případě pojmu plánování obrany státu. V dokumentu *Reforma ozbrojených sil České republiky*, v části 5.2.2. je uvedeno, že

... obranné plánování tvoří systémový základ pro rozvoj Armády České republiky v souladu s národními zájmy a závazky vůči Alianci. Přijetím zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, vzniklo potřebné právní prostředí k obrannému plánování. Proces obranného plánování

řídí vláda ČR. Zřízením Bezpečnostní rady státu a Výboru pro obranné plánování byly vytvořeny struktury potřebné pro obranné plánování na národní úrovni. V rezortu Ministerstva obrany se však nepodařilo vytvořit dostatečně efektivní systém, který by zabezpečil sladění požadavků se zdroji a praktickou aplikaci obranného plánování NATO ve vnitřních plánovacích procesech rezortu. [12]

Také Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky uvažuje o obranném plánování především v souvislosti s armádou. V části 1. 7. se hovoří o tom, že *plánování aktivit, které souvisejí se zajišťováním obrany ČR, tvoří systémový základ pro výstavbu a přípravu AČR i dalších prvků obranného systému ČR* [13]. Není zde však uvedena jeho definice.

Výše zmíněný zákon č. 222/1999 Sb. ze dne 14. září 1999 o zajišťování obrany České republiky ve znění zákona č. 320/2002 Sb. přináší v této kauze zásadní terminologickou změnu. Pojem obranné plánování je zde totiž v řadě článků nahrazen pojmem plánování obrany státu. Definice pojmu plánování obrany státu je obsažena v části první, § 2, odst. 8 tohoto zákona:

Plánováním obrany státu se rozumí soubor plánovaných opatření, vzájemně se ovlivňujících, k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního řádu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením a ke splnění všech požadavků na zajišťování obrany státu, zabezpečení mezinárodních smluvních závazků o společné obraně, včetně podílu ozbrojených sil na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru, účasti na mírových operacích a podílu při záchranných pracích a při plnění humanitárních úkolů. Plán obrany státu tvoří obranné plánování, operační plánování, mobilizační plánování, plánování připravenosti obranného systému státu a plánování příprav k záchranným pracím a k plnění humanitárních úkolů [14].

Navazuje tak na Vojenskou strategii z roku 1999 a rozlišuje mezi plánováním obrany státu a obranným plánováním jako jednou z jeho součástí.

Bohužel terminologický chaos komplikuje řada pojmů, které jsou sémanticky velmi příbuzné. Příkladem může být např. pojem řízení a organizace obrany státu. Opět podle zákona 222/1999 Sb., kde se v části druhé, § 3 tento pojem objevuje, se konstatuje, že *řízení a organizace obrany státu zahrnují výstavbu, přípravu a řízení ozbrojených sil, operační přípravu státního území, plánování obrany státu a opatření v národním hospodářství a na všech úsecích veřejného života v zájmu zajišťování obrany státu*.

Vztahy mezi pojmy a jejich reálný obsah se tak stávají velmi nepřehlednými. Jiným příkladem může být část druhá, § 4 tohoto zákona, kde se hovoří o tom, že *za přípravu a zajišťování obrany státu odpovídá vláda*. Jaký je rozdíl mezi plánováním obrany státu, řízením a organizací obrany státu, přípravou a zajišťováním obrany státu není jasné. Tato nejednoznačnost také komplikuje pochopení především části druhé a paragrafy 5 a 6 tohoto zákona, vymezující kompetence a povinnosti vlády, Ministerstva obrany a dalších státních institucí.

Pokusem vyrovnat se s touto komplikovanou situací je návrh legislativních úprav shrnutých v již zmíněných Tezích nezbytných legislativních opatření. Zde se v části 1.5.1. uvažuje o nutnosti upřesnění pojmu plánování obrany, který bude definován v širším obsahovém významu jako souhrn vzájemně se ovlivňujících činností věcně příslušných orgánů, kterými jsou plánovány rozvoj, příprava a použití obranného systému státu při zajišťování obrany státu, včetně podílu ozbrojených sil na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru, na plnění úkolů Policie ČR, na záchranných pracích aj. činnostech při zajišťování ochrany obyvatelstva a na plnění humanitárních úkolů.

V části 1.5.2. je dále podrobněji definována role vlády a Ministerstva obrany: *Orgánem odpovědným za plánování obrany státu bude vláda. Vláda bude i nadále oprávněna stanovit obsahovou náplň plánování obrany a rozsah výsledných plánovacích dokumentů. Zároveň stanoví způsob jejich zpracování a provázání s ostatními dokumenty zpracovávány podle zvláštních právních předpisů. Za metodické řízení odpovídá Ministerstvo obrany.*

Teze předpokládají také úpravu pojmu obrana státu a zajištění obrany státu. *Obrana státu bude definována jako souhrn opatření k udržení svrchovanosti, územní celistvosti, demokracie a právního státu, k ochraně životů, zdraví obyvatel a majetku v případě napadení České republiky. Zajištění obrany státu bude zahrnovat výstavbu a rozvoj obranného systému státu, přípravu a použití odpovídajících vlastních sil a prostředků určených pro obranu státu a plnění smluvních závazků České republiky v mezinárodních obranných systémech.*

Závěry a doporučení

Tato krátká analytická sonda týkající se několika pojmů bezpečnostní terminologie ukazuje na stále přetrvávající chaos související s dynamickým procesem vytváření české bezpečnostní terminologie. Na základě výše uvedeného rozboru, který si ovšem neklade za cíl být vyčerpávající a kompletní analýzou, lze snad při troše troufalosti zobecnit některé aspekty, které provázejí vytváření a používání pojmů bezpečnostní terminologie.

V první řadě se jedná o přetrvávající anarchické používání pojmů a jejich značnou sémantickou blízkost, která vyplývá z nedostatečné obsahové a hierarchické definice. Řada používaných termínů by měla být jednoznačně, jednoduše a srozumitelně vysvětlena a velmi blízké pojmy by měly být pokud možno eliminovány.

Pojmy musí vycházet z konkrétního terminologického a teoretického kontextu, neboť pojem nelze posuzovat sám o sobě, ale právě vzhledem k kontextu jeho používání a místu v teorii. Znalost teoretického pozadí by také nepochybně přispěla k posílení zdravého konzervatismu v této oblasti a zabráňovala unáhlenému zavádění nových pojmů bez prozkoumání dopadu na návazné dokumenty a opatření.

Vyjasnění vztahů jednotlivých pojmů by také přispělo ozřejmění jejich vzájemné vazby, hierarchie, podřízenosti a nadřazenosti (příkladem může být pojetí pojmů bezpečnostní politika / obranná politika nebo bezpečnostní systém / obranný systém). A pokud již je některý z pojmů zaveden, zejména je-li obsažen v právně závazných normách, je nutné jej důsledně dodržovat a aplikovat. Zde je patrný rozdíl mezi oficiálními deklaratorními dokumenty a stávajícími zákony, kde je nutné uvést v soulad užívanou terminologii. Zároveň je žádoucí vytvořit takový pojmový aparát, který bude kompatibilní s pojmovým aparátem užívaným např. v dokumentech NATO.

V oblasti české bezpečnostní terminologie je stále celá řada problémů, jejichž uspokojivé vyřešení si vyžádá hodně času a úsilí vedoucí k nápravě neuspokojivého stavu. Tomu však musí předcházet důkladná a důsledná analýza stávajících závazných dokumentů a především širší terminologická odborná diskuze, která stanoví paradigma pro tuto oblast.

Použité prameny a literatura:

- [1] *Bezpečnostní strategie České republiky* [online]. Úřad vlády České republiky. [Praha (Česká republika)]: Bezpečnostní rada státu, 1999 [cit. 12. 1. 2000]. Dostupné na: <http://www.vlada.cz>.

- [2] *Bezpečnostní strategie České republiky* [online]. Úřad vlády České republiky. [Praha (Česká republika)]: Bezpečnostní rada státu, 2001 [cit. 27. 3. 2002]. Dostupné na: <http://www.vlada.cz>.
- [3] *Rozšířené teze BS ČR*. Podklad pro jednání čtvrté schůze *ad hoc* pracovní skupiny VKZBP pro novelizaci Bezpečnostní strategie ČR ze dne 17. března 2003 (rkp.).
- [4] *Věstník Ministerstva obrany*, částka 15. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2002. s. 341-360.
- [5] *Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky*. Ministerstvo obrany České republiky. Praha: Sekce strategického plánování MO ČR, 2002. 205 s.
- [6] *Teze nezbytných legislativních opatření*. Příloha č. IV/63 k č.j. V40892/5/2002-3691 (rkp.).
- [7] *Věstník Ministerstva obrany*, částka 15. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2002. s. 263-264.
- [8] *Věstník Ministerstva obrany*, částka 15. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2002. s. 287-295.
- [9] *Vojenská strategie České republiky*. [online]. Úřad vlády České republiky. [Praha (Česká republika)]: Bezpečnostní rada státu, 1999 [cit. 12. 1. 2000]. Dostupné na: <http://www.vlada.cz>.
- [10] *Vojenská strategie České republiky*. [online]. Úřad vlády České republiky. [Praha (Česká republika)]: Bezpečnostní rada státu, 2002 [cit. 26. 3. 2002]. Dostupné na: <http://www.vlada.cz>.
- [11] *Bezpečnostní strategie České republiky* [online]. Úřad vlády České republiky. [Praha (Česká republika)]: Bezpečnostní rada státu, 2001 [cit. 27. 3. 2002]. Dostupné na: <http://www.vlada.cz>.
- [12] *Reforma ozbrojených sil České republiky*. [online]. Ministerstvo obrany České republiky. [Praha (Česká republika)]: Centrum pro reformu ozbrojených sil, 2001 [cit. 29. srpna 2001]. Dostupné na: <http://www.army.cz>.
- [13] *Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky*. Ministerstvo obrany České republiky. Praha: Sekce strategického plánování MO ČR, 2002. 205 s.
- [14] *Věstník Ministerstva obrany*, částka 15. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2002. s. 341-360.

Převážná většina lidí si je vědoma, že válka je nejkrajnějším řešením problémů po tom, co selhaly všechny jiné alternativní snahy, včetně diplomacie, a řešení již nesnese žádného odkladu. Občané by si měli uvědomit, že válka v Iránu není v žádném případě jen problém Ameriky a Británie, ale je problémem celého civilizovaného světa, vyjma států s totalitními režimy (KLDŘ, Kuba, Čína apod.), které svým způsobem z nebezpečí terorismu pro ekonomicky vyspělé země profitují, dle zásady „čím hůř, tím lépe“.

dr. M. Beňo
Válka proti Saddámovi – válka proti zlu
Nový Polygon
květen 2003